

[Landbrugsministeren.]

der, der bedre kan fremdrages i Udvalget —, at der netop indenfor den Forening var enkelte større Landmænd, der ragede op over denne Underskov af smaa Gaardejere, om jeg maa bruge det Billede, og jeg pegede paa Forholdet, idet jeg sagde: Er I klare over, at der er en Fare forbundet dermed? og de svarede: Ja, vi har truffet den Sikkerhedsforanstaltning, at de større Landmænd kun kan faa 5 pCt. af det, der kan tilkomme dem efter Jordværdien, medens de andre skal have 10 pCt.; det blev saaledes formindsket til Halvdelen, hvorved jeg mente, Risikoen var meget ringe.

Saa snart Formanden for det paagældende Amtsudvalg var udnævnt — det kunde Ministeriet gøre uden videre —, paalagde jeg ham at undersøge, at denne Forening var i Orden paa samme Maade som andre Foreninger. Hvorvidt den var mere sikker eller mindre sikker end andre, skal jeg ikke udtale mig om; men den har Udvalgets Godkendelse ligesom alle andre Foreninger. Jeg vil, skønt det maaske ikke er paakrævet, tillade mig at henstille til det ærede Medlem Hr. Bording, at han ikke tror alt, hvad der staar i Bladene, for der kan en Gang imellem indsnige sig Fejltagelser, som man ikke skal bygge alt for meget paa.

Saa sagde det ærede Medlem Hr. Bording, at han maatte ogsaa ønske Udvalget for at faa det Spørgsmaal besvaret, som jeg ikke har besvaret, hvorledes Embedsmændene i Ministeriet har stillet sig med Hensyn til denne Driftslaane forening. Jeg skal da sige, at selv om der bliver nedsat et Udvalg, er det min Agt at nægte overfor Udvalget at udtale mig om, hvorledes Departementschefen eller en Kontorchef eller en Fuldmægtig i Landbrugsministeriet har udtalt sig. Jeg mener mig ikke berettiget til at gøre Rede for, hvorledes Embedsmændene i Ministeriet gør Indstilling til Ministeren, og jeg mener for øvrigt heller ikke, at Medlemmer af Tinget hverken her i Salen eller i Udvalget kan kræve, at Ministeren skal gøre Rede for, hvilke Indstillinger han har modtaget. De kan kræve Ministeren til Ansvar for de Afgørelser, han har truffet, og det Ansvar kan Ministeren ikke frigøre sig for, men jeg maa sige paa Forhaand, at selv om der nedsættes Udvalg, agter jeg ikke at besvare det Spørgsmaal, hvorledes den eller den Embedsmand har stillet sig til det paagældende Forhold.

Heller ikke det Udtryk, som det ærede

Medlem Hr. Bording anvendte, at saa snart det i Loven omtalte Udvalg var nedsat, havde Udvalget sit Medansvar, kan jeg anerkende. Der staar i Loven, at der skal nedsættes Udvalg i hvert Amt til at bistaa Ministeren; men i øvrigt er det Ministeren, der paalægger Udvalget alle dets Forpligtelser, og det er klart, at Udvalget kun staar som Raadgiver for Ministeren. Jeg maa derfor hævde baade for mit eget Vedkommende og for følgende Landbrugsministre, at det er ikke rigtigt at sige, at Udvalget har Medansvar; Udvalget er en raadgivende Institution, og Ministeren har Ansvaret for de Afgørelser, han træffer. Deri ligger ogsaa, at Ministeren er berettiget til, hvis han skønner det, at gaa imod Udvalgets Raad, men naturligvis paa den Maade, at han tager det parlamentariske Ansvar overfor Folketinget for den Afgørelse, han træffer.

Saa var det ærede Medlem Hr. Bording ligesom nu sidst det ærede Medlem Hr. Holdgaard inde paa Spørgsmaalet om de to Slags Driftslaane foreninger og dette, at jeg havde tilladt, at Medlemmer af Driftslaane foreninger for mindre Jordbrugere kunde gaa ind i disse nye Driftslaane foreninger stik imod Lovens Ord. Jeg skal dertil sige, at jeg havde ikke troet, at det ærede Medlem Hr. Bording og det ærede Medlem Hr. Holdgaard var saa store Jurister, og den Dag det ærede Medlem Hr. Holdgaard var oppe hos mig — nu blev jeg mindet om, at han var oppe hos mig, det havde jeg ikke husket før, men nu husker jeg det godt — for at beklage den Situation, der var indtraadt, var det ikke Juristen, der talte, men det var den praktiske Mand, der var klar over, at her var noget, der burde rettes.

Men jeg maa da sige, at naar jeg læser disse Bestemmelser, at den samme Mand kan ikke være Medlem af to Driftslaane foreninger, saa mener jeg, at det er berettiget at fortolke dette Ord „Medlem“ paa den Maade, at han staar som laantagende Medlem. Man har egentlig ikke tænkt sig, at nogen vilde gaa ind i en Driftslaane forening uden for at søge Laan; men nu viser det sig, at ved Oprettelsen af Driftslaane foreninger for mindre Jordbrugere er nogle gaaet ind kun som Garanter. Dem kalder man i Vedtægterne ogsaa Medlemmer, men de er udelukket fra at faa Laan, og de ønsker heller ikke at faa Laan. Et stort Antal Gaardejere er gaaet ind i disse Foreninger for at støtte Oprettelsen af Driftslaane foreninger for mindre Jordbrugere, og det er jo